सुदूरपश्चिम प्रदेश कृषि तथा पशुपन्छी व्यवसाय प्रवर्द्धन नियमावली, २०७९

सुदूरपश्चिम प्रदेश कृषि तथा पशुपन्छी व्यवसाय प्रवर्द्धन ऐन, २०७६ को दफा २० ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारले देहायका नियमहरु बनाएको छ ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः (१) यी नियमहरूको नाम "सुदूरपश्चिम प्रदेश कृषि तथा पशुपन्छी व्यवसाय प्रवर्द्धन नियमावली, २०७९" रहेको छ ।

(२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषाः विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस नियमावलीमा,-

(क) "अनुदान" भन्नाले प्रदेश सरकारका विभिन्न निकायहरूबाट कृषि बाली, बस्तु तथा पशुपन्छी र मत्स्यजन्य बस्तुको उत्पादन, प्रशोधन, बजारीकरण तथा गुणस्तर नियन्त्रणका लागि कृषक, कृषक समूह, कृषि कार्यमा संलग्न सहकारी तथा कृषि उद्यमी (फर्म वा कम्पनी) लाई उपलब्ध गराउने नगद वा जिन्सी सहयोग सम्झनु पर्छ ।

(ख) "अनुदानग्राही" भन्नाले प्रदेश सरकारका विभिन्न निकायहरुबाट उपलब्ध गराइने अनुदान प्राप्त गर्ने कृषक, कृषक समूह, कृषि कार्यमा संलग्न सहकारी र कृषि उद्यमी (फर्म वा कम्पनी) सम्झनु पर्छ ।

(ग) "ऐन" भन्नाले सुदूरपश्चिम प्रदेशको कृषि तथा पशुपन्छी व्यवसाय प्रवर्द्धन ऐन, २०७६ सम्झनु पर्छ ।

(घ) "कार्यालय" भन्नाले प्रदेशको मन्त्रालय र अन्तर्गतका कार्यालय सम्झनु पर्छ ।

(ङ) "निर्देशनालय" भन्नाले प्रदेशको मन्त्रालय अन्तगर्तको कृषि विकास निर्देशनालय वा पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय सम्झनु पर्छ ।

परिच्छेद-२

उपसमिति गठन तथा काम, कर्तव्य र अधिकार

३. कृषि तथा पशुपन्छी व्यवसाय प्रवर्द्धन उपसमिति : (१) ऐनको दफा ६ बमोजिमको मन्त्रालयमा देहाय बमोजिम कृषि तथा पशुपन्छी व्यवसाय प्रवर्द्धन उपसमिति रहनेछः-

(क) सचिव, मन्त्रालय - संयोजक

(ख) प्रमुख वा अधिकृत प्रतिनिधि, खाद्य सुरक्षा तथा कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन महाशाखा -सदस्य

(ग) प्रमुख वा अधिकृत प्रतिनिधि, प्रशासन तथा सहकारी विकास महाशाखा -सदस्य

(घ) प्रमुख वा अधिकृत प्रतिनिधि, पशुपन्छी विकास महाशाखा - सदस्य

(ङ) प्रमुख वा अधिकृत प्रतिनिधि, भूमि व्यवस्था महाशाखा - सदस्य

(च) प्रमुख वा अधिकृत प्रतिनिधि, भूमि श्रोत नक्सांकन महाशाखा - सदस्य

(छ) कानून अधिकृत, मन्त्रालय -सदस्य

(ज) लेखा अधिकृत, मन्त्रालय -सदस्य

(झ) प्रमुख, योजना तथा अनुगमन महाशाखा -सदस्य-सचिव

(२) ऐनको दफा ६ बमोजिमको निर्देशनालयमा संयोजक कृषितर्फको भए सदस्य पशुपन्छी र संयोजक पशुपन्छीतर्फको भए सदस्य कृषितर्फको हुनेगरि देहाय बमोजिम कृषि तथा पशुपन्छी व्यवसाय प्रवर्द्धन उपसमिति रहनेछः-

(क) प्रमुख वा निर्देशक, सम्बन्धित निर्देशनालय - संयोजक

(ख) अधिकृत प्रतिनिधि, सम्बन्धित निर्देशनालय -सदस्य

(ग) अधिकृत प्रतिनिधि, कृषि अनुसन्धान निर्देशनालय -सदस्य

(घ) अधिकृत प्रतिनिधि, प्रदेश लेखा इकाई कार्यालय वा कोष तथा लेखा नियन्त्रकको कार्यालय -सदस्य

(ङ) योजना हेर्ने अधिकृत, निर्देशनालय -सदस्य-सचिव

(३) ऐनको दफा ६ बमोजिमको कार्यालयमा देहाय बमोजिम कृषि तथा पशुपन्छी व्यवसाय प्रवर्द्धन उपसमिति रहनेछः-

(क) प्रमुख, कार्यालय - संयोजक

(ख)अधिकृत प्रतिनिधि, सम्बन्धित जिल्लाको जिल्ला समन्वय समिति -सदस्य

(ग) अधिकृत प्रतिनिधि, मन्त्रालय मातहत अन्य कार्यालय -सदस्य

(घ) प्रदेश लेखा इकाई वा कोष तथा लेखा नियन्त्रकको कार्यालय -सदस्य

(ङ) योजना हेर्ने अधिकृत, कार्यालय -सदस्य-सचिव

४. <u>बैठक सम्बन्धी कार्यविधिः</u> (१) उपसमितिको बैठक संयोजकको निर्देशनमा सदस्य-सचिवले मिति, समय र स्थान तोकी बोलाउनु पर्नेछ ।

(२) उपसमितिको बहुमत सदस्यको उपस्थितिलाई बैठकको गणपुरक संख्या मानिनेछ ।

(३) उपसमितिको बैठकको निर्णय बहुमतको आधारमा गरिनेछ ।

(४) उपसमितिले बढी तीन जनासम्म सम्बन्धित विषयविज्ञ वा सरोकारवालालाई बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

(५) उपसमितिको बैठक सम्बन्धी अन्य व्यवस्था उपसमिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

५. <u>उपसमितिको काम, कर्तव्य र अधिकारः</u> (१) नियम ३ को उपनियम (१) बमोजिम गठित उपसमितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः-

(क) प्रचलित कानून बमोजिम स्वीकृत कार्यक्रम सञ्चालनका लागि मार्गदर्शन गर्ने,

(ख) प्रस्ताव साथ पेश गर्नु पर्ने आवश्यक कागजात निर्धारण गर्ने,

(ग) अनुसूची-८ बमोजिम मूल्याङ्कनका आधार आवश्यकता अनुसार विस्तृतीकरण गरी मूल्याङ्कन गर्ने र नियम १५ बमोजिम अनुदानग्राही छनौट गर्ने,

(घ) मन्त्रालय र अन्तरगत सञ्चालित कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि समन्वय, निरीक्षण तथा अनुगमन गर्ने,

(ङ) अनुसुची-३ बमोजिमको मापदण्डको आधारमा निर्देशनालयस्तर उपसमितिको सिफारिसमा बृहत तथा विशेष उत्पादन क्षेत्र छनौटका लागि ऐनको दफा ३ बमोजिमको समितिमा सिफारिस गर्ने,

(च) कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धित महाशाखालाई आवश्यक निर्देशन दिने ।

(२) नियम ३ को उपनियम (२) बमोजिमको उपसमितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) प्रचलित कानून बमोजिम स्वीकृत कार्यक्रम सञ्चालनका लागि मार्गदर्शन गर्ने,

(ख) प्रस्ताव साथ पेश गर्नु पर्ने आवश्यक कागजात निर्धारण गर्ने,

(ग) अनुसूची-८ बमोजिम मूल्याङ्कनका आधार आवश्यकता अनुसार विस्तृतीकरण गरी मूल्याङ्कन गर्ने र नियम १५ बमोजिम अनुदानग्राही छनौट गर्ने,

(घ) सञ्चालित कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि समन्वय, निरीक्षण तथा अनुगमन गर्ने,

(ङ) अनुसची-३ बमोजिमको मापदण्डको आधारमा जिल्लास्तरिय उपसमितिको सिफारिसमा बृहत तथा विशेष उत्पादन क्षेत्र छनौट गर्न राय सहित मन्त्रालयस्तरीय उपसमितिमा सिफारिस गर्ने,

(च) निर्देशनालय र अन्तरगत सञ्चालित कार्यक्रमको आवधिक रुपमा समिक्षा गरी प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पेश गर्ने ।

(३) नियम ३ को उपनियम (३) बमोजिमको उपसमितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः-

(क) प्रचलित कानून बमोजिम स्वीकृत कार्यक्रम सञ्चालनका लागि मार्गदर्शन गर्ने,

(ख) प्रस्ताव साथ पेश गर्नुपर्ने आवश्यक कागजात निर्धारण गर्ने,

(ग) अनुसूची-८ बमोजिम मूल्याङ्कनका आधार आवश्यकता अनुसार विस्तृतीकरण गरी मूल्याङ्कन गर्ने र नियम १५ बमोजिम अनुदानग्राही छनौट गर्ने,

(घ) सञ्चालित कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि समन्वय, निरीक्षण तथा अनुगमन गर्ने,

(ङ) अनुसुची-३ बमोजिमको मापदण्डको आधारमा बृहत तथा विशेष उत्पादन क्षेत्र छनौट गर्न निर्देशनालयस्तरीय उपसमितिमा सिफारिस गर्ने,

(च) सञ्चालित कार्यक्रमको आवधिक रुपमा समिक्षा गरी निर्दशनालय मार्फत प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पेश गर्ने ।

परिच्छेद-३

कृषि तथा पशुपन्छी व्यवसायको सूचिकरण

६. कृषि व्यवसाय सूचीकृत गर्नुपर्नेः (१) कृषि तथा पशुपन्छी व्यवसाय सञ्चालन गर्नका लागि ऐनको दफा ७ को उपदफा (१) बमोजिम दर्ता भएका व्यक्ति, समूह, फर्म वा कम्पनी, सहकारी र संघ वा संस्थाले प्रत्येक वर्ष सम्बन्धित कार्यालयमा सूचीकृत गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको निकायमा सूचीकृत हुनका लागि सम्बन्धित कार्यालयले श्रावण महिनामा अनुसूची-१ बमोजिम तीस दिनको सूचना प्रकाशन गर्नु पर्नेछ। त्यस्तो सूचनाको आधारमा व्यक्ति, समूह, फर्म वा कम्पनी, सहकारी र संघ वा संस्थाले अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

तर यो नियमावली प्रारम्भ भएको वर्षको दोस्रो चौमासिक भित्र सूचीकृत भइसक्नु पर्नेछ ।

(३) उपनियम (२) बमोजिम प्राप्त निवेदन उपर जाँचबुझ गरी सम्बन्धित कार्यालयले पन्ध्र दिन भित्र सूचिकृत भएका व्यक्ति, समुह, फर्म वा कम्पनी, सहकारी र संघ वा संस्थाको सूचना प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

(४) उपनियम (३) बमोजिम सूचीकृत भएका व्यक्ति, समूह, फर्म वा कम्पनी, सहकारी र संघ वा संस्थालाई मात्र स्वीकृत कार्यक्रममा सहभागी गराउन सकिनेछ ।

परिच्छेद-४

बृहत एवं विशेष उत्पादन क्षेत्र

७. बृहत एवं विशेष उत्पादन क्षेत्र संचालन प्रक्रियाः (१) बृहत एवं विशेष उत्पादन क्षेत्रमा संचालन गरिने कार्यक्रमका लागि मन्त्रालयले बार्षिक कार्यक्रममा आवश्यक बजेटको व्यवस्था गर्नेछ ।

(२) वृहत एवम विशेष उत्पादन क्षेत्र कार्यक्रम संचालन गरिने क्षेत्रभित्र नियम ६ बमोजिम सूचिकृत भएका व्यक्ति, समूह, फर्म वा कम्पनी, सहकारी र संघ वा संस्थाबाट दुई

जना महिलाको प्रतिनिधित्व हुने गरी अध्यक्ष सहित सात सदस्यीय बृहत एवं विशेष उत्पादन क्षेत्र व्यवस्थापन समिति रहनेछ ।

(३) उपनियम (२) बमोजिमको समितिमा सम्बन्धित स्थानीय तहको कृषि वा पशु शाखाको प्रमुख सदस्य र सम्बन्धित कार्यालयको प्रतिनिधि सदस्य सचिव रहनेछ ।

(४) उपनियम (२) बमोजिमको समितिलाई सम्बन्धित कार्यालयमा दर्ता गर्नु पर्नेछ।

(५) उपनियम (२) बमोजिमको समितिले बैठक संचालन सम्बन्धी कार्यविधि आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

(६) उपनियम (२) बमोजिम समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः-

(क) कार्यक्रम सञ्चालन गर्नका लागि कृषक परिवारको पहिचान तथा तथ्यांक संकलन गर्न कार्यालयलाई सहयोग गर्ने,

(ख) कार्यक्रम सञ्चालन गर्नका लागि आवश्यक उत्पादन सामग्री र सोको परिमाणको आङ्कलन गर्ने,

(ग) उत्पादन योजना तथा लागत इष्टिमेट तयार गरी सम्बन्धित कार्यालयमा पेश गर्ने,

(घ) कार्यक्रम सञ्चालन गर्नका लागि कृषकका तर्फबाट लगानीको सुनिश्चितता गर्ने,

(ङ) कार्यक्रम स्थलमा निर्माण हुने पूर्वाधार विकास सम्बन्धी कार्यका लागि सम्बन्धित कार्यालयसँग समन्वय गर्ने,

(च) बृहत एवं बिषेश उत्पादन क्षेत्रभित्र निर्माण गरिने पूर्वाधार निर्माण तथा संचालन, कृषकलाई कृषि सामाग्री आपूर्ति तथा उत्पादित बस्तुको बजारीकरणको व्यवस्था मिलाउने,

(छ) बृहत एवं बिषेश उत्पादन क्षेत्र कार्यक्रम संचालन अवधि समाप्तिपछिको दिगोपनाका लागि आवश्यक कार्य गर्ने,

(ज) सरोकारवाला निकायहरुसँग समन्वय गर्ने ।

८. <u>बृहत एवं विशेष उत्पादन क्षेत्रमा प्रदान गरिने सेवा सुविधा</u> : (१) सम्बन्धित कार्यालयले बृहत एवं विशेष उत्पादन क्षेत्रमा विशेष बाली वा वस्तुको उत्पादन अभिबृद्धि, व्यवसायिकरण, प्रशोधन र

बजारीकरणका लागि चालु तथा पूँजीगत अनुदान कम्तीमा तीन वर्ष र बढीमा पाँच वर्षसम्म प्रदान गर्न सक्नेछ ।

तर बृहत एवं विशेष उत्पादन क्षेत्र व्यवस्थापन समिति तथा लाभान्वित समुदायले सन्तोषजनक काम नगरेमा वा कार्यक्रम प्रभावकारी रुपमा अगाडि बढाउन सकिने अवस्था नदेखिएमा त्यस्तो कार्यक्रम जुनसुकै बेला पनि रद्द गर्न सकिनेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको बृहत एवम विशेष उत्पादन क्षेत्र व्यवस्थापन समिति मार्फत संचालन गरिने क्रियाकलापको हकमा अनुसूची-९ बमोजिम अनुदान प्रदान गरिनेछ ।

(३) बृहत एवम विशेष उत्पादन क्षेत्र व्यवस्थापन समिति मार्फत संचालन गरिने क्रियाकलापको हकमा अनुसूची-६ अनुसार सम्झौता गरी कार्य सम्पादन गर्नु पर्नेछ ।

(४) उपनियम (३) बमोजिम सम्झौता अनुसारको कार्यसम्पन्न पूरा भएपछि सार्वजनिक सुनुवाई गर्नु पर्नेछ ।

(५) उपनियम (४) बमोजिम सार्वजनिक सुनुवाई गरिसकेपछि आवश्यक कागजात, बिल, भरपाई कार्यालयमा पेश भएपछि कार्यालयले कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनको आधारमा बैंक खाता मार्फत भुक्तानी गर्नेछ ।

(६) बृहत एवं विशेष उत्पादन क्षेत्रमा आवश्यक प्राविधिक सेवा प्रदान गर्न कार्यालयले एक जना प्राविधिक सेवा करारमा नियुक्त गर्न सक्नेछ ।

(७) उपनियम (६) बमोजिम नियुक्त गरिएको प्राविधिकको पारिश्रमिक कार्यक्रम बजेटबाट उपलब्ध गराइनेछ ।

(८) उपनियम (७) बमोजिम सेवा करारमा नियुक्त प्राविधिकको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः-

(क) बृहत एवं विशेष उत्पादन क्षेत्र व्यवस्थापन समितिको मातहतमा रही बृहत एवं विशेष उत्पादन भित्रका कृषकहरुलाई स्थलगत रुपमा प्राविधिक सेवा प्रदान गर्ने,

(ख) कृषकहरुलाई उत्पादन तथा बजारीकरण योजना तयार गर्न सहयोग गर्ने,

(ग) तथ्यांक संकलन गरी सम्बन्धित कार्यालयमा प्रतिवेदन पेश गर्ने,

(घ) बृहत एवं बिषेश उत्पादन क्षेत्र भित्र भएका कार्यप्रगति कार्यालयमा पेश गर्ने ।

परिच्छेद-५

कृषि पूर्वाधार विकास

९. **कृषि पूर्वाधार विकास:** (१) कृषि तथा पशुपन्छी व्यवसाय प्रवर्द्धन तथा उत्पादनको बजारीकरणलाई सहज पार्न मन्त्रालयले ऐनको दफा १० बमोजिमका कृषि पूर्वाधार विकास कार्यक्रमका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमका पूर्वाधार निर्माण गर्दा मन्त्रालय वा कार्यालयले लागत साझेदारी वा निर्माण, संचालन र हस्तान्तरण अवधारणा बमोजिम निर्माण गर्नेछ ।

(३) उपनियम (२) बमोजिम साझेदारीमा पूर्वाधार निर्माण गर्दा अनुदान प्रतिशत अनुसूची-९ बमोजिम हुनेछ । निर्माण, संचालन र हस्तान्तरण अवधारणा बमोजिम पूर्वाधार निर्माण गर्दा प्रचलित कानुन बमोजिम गर्नु पर्नेछ ।

(४) उपनियम (३) बमोजिम पूर्वाधारको दुरुपयोग भएको अवस्थामा कार्यालयले त्यस्तो संरचना आफैं वा कुनै उपयुक्त दोस्रो पक्षलाई संचालनका लागि हस्तान्तरण गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद-६

कृषि तथा पशुपन्छी बजार व्यवस्थापन

१०. **कृषि तथा पशुपंन्क्षी बजार व्यवस्थापन समिति:** (१) ऐनको दफा १३ को उपदफा (२) बमोजिम कृषि तथा पशुपन्छी बजारको संचालन र व्यवस्थापन गर्न प्रत्येक बजारमा देहाय बमोजिमका सदस्य रहने गरी कृषि तथा पशुपंन्छी बजार व्यवस्थापन समिति रहनेछ:-

(क) कृषिवस्तु थोक बिक्रेताहरु मध्येबाट छनौट भएका एक जना -सदस्य

(ख) कृषिवस्तु खुद्रा बिक्रेताहरु मध्येबाट छनौट भएका एक जना -सदस्य

(ग) तरकारी उत्पादकहरु मध्येबाट छनौट भएका एक जना -सदस्य

(घ) फलफूल उत्पादकहरु मध्येबाट छनौट भएका एक जना -सदस्य

(ङ) आलु उत्पादकहरु मध्येबाट छनौट भएका एक जना -सदस्य

(च) उपभोक्ताहरु मध्येबाट छनौट भएका एक जना -सदस्य

(छ) माछामासु उत्पादकहरु मध्येबाट छनौट भएका एक जना -सदस्य

(ज) दुग्ध उत्पादकहरु मध्येबाट छनौट भएका एक जना -सदस्य

(झ) कृषि विकास शाखा प्रमुख, सम्बन्धित स्थानीय तह -सदस्य-सचिव

(२) उपनियम (१) बमोजिम समितिका सदस्यहरुको छनौट सर्वसम्मति वा सोसियोम्याट्रिक्स प्रणालीबाट गरिनेछ । यसरी छनौट भएका सदस्यहरुले आफूमध्येबाट सर्वसम्मत वा बहुमतको आधारमा एक जना अध्यक्षको छनौट गर्नेछन्।

(३) उपनियम (२) बमोजिम सदस्य सचिव बाहेकका सदस्यहरुलाई मात्र मताधिकार हुनेछ ।

(४) उपनियम (१) बमोजिमका सदस्यहरुको पदावधि अध्यक्ष निर्वाचित भएको मितिले तीन वर्षको हुनेछ र निजहरु पुनः छनौट हुन सक्नेछन् ।

तर अध्यक्ष पदमा एकै ब्यक्ति लगातार दुई पदावधिभन्दा बढी छनौट हुन सक्ने छैन ।

(५) समितिले आवश्यक देखेमा विषय विज्ञ र सरोकारवालालाई समितिको बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

(६) उपनियम (१) बमोजिम समितिका सदस्य हुनको लागि देहायको योग्यता भएको हुनु पर्नेछः-

(क) नेपाली नागरिक,

(ख) एक्काइस बर्ष उमेर पूरा भएको,

(ग) कृषि व्यवसायमा संलग्न छ भन्ने सम्बन्धित स्थानीय तह वा कार्यालयको सिफारिस,

(घ) नैतिक पतन देखिने फौजदारी कसूरमा सजाय नपाएको ।

(७) उपनियम (१) बमोजिम समितिका सदस्यहरुको पद देहायको कुनै अवस्थामा रिक्त हुनेछः-

(क) निजको मृत्यु भएमा,

(ख) निजले आफ्नो पदबाट राजिनामा दिएमा ।

११. <u>कृषि तथा पशुपन्छी बजार व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तब्य र अधिकारः</u> नियम १० को उपनियम (१) बमोजिम समितिको काम, कर्तब्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः-

(क) बजारको विकास बिस्तार र गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गर्ने सम्बन्धमा कार्य योजना बनाई लागू गर्ने,

(ख) बजार संचालनको लागि आवश्यक पर्ने कर्मचारी दरबन्दी, सेवा, शर्त र सुविधा यकिन गरी स्वीकृत गर्ने,

(ग) कृषि बजारको सम्बन्धमा आवश्यक सूचना सर्वसाधरणका लागि सम्प्रेषण गर्ने,

(घ) बजारको विकास विस्तार र बजारबाट प्राप्त हुन सक्ने सेवाका सम्बन्धमा प्रचार प्रसार गर्ने,

(ङ) उत्पादक, ब्यापारी, उपभोक्ता, संघ, सस्था तथा अन्य सम्बन्धित निकायलाई बजार सेवा सुविधा उपलब्ध गराउने,

(च) कृषि बजारको भौतिक सुविधाको संरक्षण, मर्मत सम्भार गर्ने,

(छ) बजार संचालन सम्बन्धी कुनै समस्या उत्पन्न भएमा सो समाधान गर्ने,

(ज) बजार स्थल भित्रको फोहोरमैला ब्यवस्थापन गरी स्वस्थ वातावरण कायम गर्ने,

(ञ) वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम तथा बजेटको परिधिभित्र रही खर्च गर्ने,

(ट) बजारको दीर्घकालीन विकास र बिस्तार सम्बन्धी गुरु योजना स्वीकृत गर्ने,

(ठ) गुणस्तरहीन खाद्य वा मिसावटयुक्त तथा उपभोक्ताको स्वास्थ्यमा प्रतिकुल असर पर्ने, उपज र वस्तु खरीद-बिक्री गर्न नपाइने ब्यवस्था मिलाउने,

(ड) कानून विपरीत कार्य गरे नगरेको जाँच गर्ने,

(ढ) रोगी पशुपन्छी एवम पशुजन्य पदार्थ बिक्री वितरण गर्न नपाईने ब्यवस्था मिलाउने,

(ण) उपयुक्त स्थानमा बध गरी भण्डारण तथा ढुवानीमा उचित चिस्यान कायम गरेको मासु मात्र बिक्री बितरण गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।

१२. <u>समितिको दर्ता र नविकरण :</u> (१) नियम १० को उपनियम (१) बमोजिमको समितिलाई कार्य क्षेत्र अनुसार सम्बन्धित स्थानीय तहमा दर्ता गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम दर्ता भएको समिति प्रचलित कानून बमोजिम नविकरण गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद– ७

<u>अनुदान</u>

१३. <u>अनुदान सम्बन्धी व्यवस्थाः</u> (१) कार्यालयले आफ्नो वार्षिक स्वीकृत बजेटमा भएका कार्यक्रमका लागि अनुदान उपलब्ध गराउन सक्नेछ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम अनुदान उपलब्ध गराउँदा एक अनुदानग्राहीले एक आर्थिक वर्षमा कार्यालयबाट एक कार्यक्रमका लागि अनुदान प्राप्त गर्न सक्नेछ।

तर कृषि ऋणको व्याज, बिद्युत महशुल, भन्सार शुल्क र बिमाको प्रिमियममा अनुदान दिन बाधा पर्ने छैन ।

(३) अनुदानमा संचालन हुने कार्यक्रम व्यवसायको प्रकृतिको आधारमा कम्तीमा पाँच बर्षका लागि व्यवसायको निरन्तरता रहने गरी सम्बन्धित कार्यालयसँग सम्झौता गर्नु पर्नेछ ।

(४) उपनियम (३) बमोजिम सम्झौतामा उल्लेख भएका मुख्य मुख्य विवरण अनुदानग्राहीले कार्यक्रम कार्यान्वयन स्थलमा अनुदान रकम, स्वलगानी, व्यवसायको आकार लगायतका कुरा सूचनापाटीमा लेखी सार्वजनिक गर्नु पर्नेछ।

(५) अनुदानग्राहीलाई प्रदान गरिने अनुदानको प्रतिशत तथा सीमा अनुसूची-९ बमोजिम हुनेछ।

(६) एक पटक अनुदान पाएको अनुदानग्राहीलाई अनुदान प्राप्त गरेपछि सोही प्रकृतिको कामका लागि अनुदान प्रदान गरिने छैन।

तर व्यवसाय क्षेत्र विस्तार वा नवीन प्रविधिको प्रयोग वा व्यवसाय विविधीकरण गर्न औचित्यता खुलाई नियम ३ बमोजिमको उपसमितिले निर्णय गरेमा अनुदान प्रदान गर्न बाधा पर्ने छैन ।

१४. **अनुदानको सूचनाः** (१) अनुदान कार्यक्रमको प्रास्ताव आव्हानका लागि यस नियमावली बमोजिम कार्यालयले न्यूनतम पन्ध्र दिनको अवधि तोकी आफ्नो वेवसाइट वा अन्य सञ्चार माध्यमबाट अनुसूची-४ बमोजिम सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गर्नु पर्नेछ। त्यस्तो कार्यक्रमका लागि एउटा पनि प्रस्ताव नपरेमा थप सात दिनको समयावधि दिई पुनः दोस्रो पटक सूचना प्रकाशन गर्न सकिनेछ ।

(२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कृषि ऋणको व्याज, कृषि तथा पशुपन्छी बिमा शुल्कमा अनुदान, भन्सार शुल्क तथा विद्युत महशुलमा अनुदान कार्यक्रमका लागि कार्यालयले आर्थिक बर्षको प्रथम चौमासिकभित्र सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपनियम (१) बमोजिम सूचना प्रकाशन भएपछि अनुदानग्राहीले अनुसूची-५ बमोजिमको ढाँचामा प्रस्ताव, नेपाली नागरिकता प्रमाणपत्र, संस्था दर्ता प्रमाणपत्र, कर चुक्ता प्रमाणपत्र, स्थायी लेखा नम्बर प्रमाणपत्रको प्रतिलिपिका कागजात समेत पेश गर्नु पर्नेछ।

(४) उपनियम (३) बमोजिम आवेदन पेश गर्दा अनुदानग्राहीले पाँच लाखसम्म अनुदान माग गरेका कार्यक्रमका लागि तीन सय रुपैयाँ र सो भन्दा बढी अनुदान माग भएको कार्यक्रमका लागि एक हजार रुपैंयाँ निवेदन दस्तुर बुझाएको बैंक भौचर वा नगद रसिद पेश गर्नु पर्नेछ ।

१५. **अनुदानग्राहीको छनौटः** (१) नियम १४ को उपनियम (३) बमोजिम प्राप्त प्रस्तावलाई कार्यालयले प्रारम्भिक जाँचबुझ गरी रित पुगेका आवेदकहरुको सूची तयार गर्नु पर्नेछ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको सूची कम्तीमा दुईजना प्राविधिक कर्मचारीले स्थलगत अनुगमन गरी अनुसूची-८ को आधारमा प्राविधिक प्रतिवेदन सम्बन्धित कार्यालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

(३) कार्यालयले उपनियम (२) बमोजिम अनुदानग्राही छनौटका लागि प्राविधिक प्रतिवेदन नियम ३ बमोजिमको उपसमितिमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

(४) उपनियम (३) बमोजिम अनुसूची-८ मा उल्लिखित प्राप्ताङ्कको आधारमा प्राथमिकता निर्धारण गरी उपसमितिबाट अनुदानग्राही छनौट गर्नु पर्नेछ ।

(५) उपनियम (४) बमोजिम उपसमितिको निर्णय अनुसार कार्यालयले अनुदानग्राही छनौट गरी नतिजा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ।

१६. <u>लागत इष्टिमेट तथा सम्झौता</u>: (१) नियम १५ को उपनियम (५) बमोजिम छनौट भएका अनुदानग्राहीलाई आवश्यक कागजातसहित सम्झौता गर्न कार्यालयले न्यूनतम सात दिनको अवधि तोकी सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको अवधिभित्र सम्झौता गर्न आएका अनुदानग्राहीसँग कार्यालयले अनुसूची-६ बमोजिमको ढाँचामा सम्झौता गर्नु पर्नेछ ।

(३) यस नियम बमोजिम लागत इष्टिमेट तयार गर्दा कार्यक्रम संचालनका लागि खर्च हुने इन्धन, मसलन्द, अनुगमन, मर्मत लगायतका खर्च कूल लागत इष्टिमेटको साढे दुई प्रतिशत नबढ्ने गरी खर्च गर्न सकिनेछ ।

(४) पाँच लाख रुपैयाँ भन्दा बढी लागत इष्टिमेट भएको कार्यक्रमको हकमा अनुदानग्राहीले प्रचलित कानून बमोजिम बैंक जमानत पेश गरेमा कार्यालयले ब्यहोर्ने रकमको बीस प्रतिशत रकम पेश्की स्वरुप उपलब्ध गराउन सक्नेछ र बाँकी रकम रनिङ्ग बिलको आधारमा कार्यालयले भुक्तानी गर्न सक्नेछ ।

१७. <u>कार्यक्रमको प्राविधिक मूल्याङ्कन, जाँचपास र फरफारक</u>: (१) नियम १६ को उपनियम (२) बमोजिम सम्झौता अनुसारको कार्यसम्पन्न भए पश्चात अनुदानग्राहीले सक्कल बिल, भौचर लगायत आवश्यक विवरण कागजात सहित कार्यालय समक्ष भुक्तानीका लागि निवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम निवेदन प्राप्त भएपछि कार्यालयले सम्बन्धित विषयका प्राविधिकले स्थलगत अनुगमन गरी अनुसूची-७ बमोजिमको ढाँचामा कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ।

(३) उपनियम (२) बमोजिम पेश गरेको कार्यसम्पन्न प्रतिवेदनका आधारमा कार्यालयले अनुदानग्राहीको बैंक खाता मार्फत वा अनुदानग्राहीको माग अनुसार सम्बन्धित आपूर्तिकर्ताको बैंक मार्फत भुक्तानी गर्नु पर्नेछ ।

१८. **न्युनतम समर्थन मूल्य निर्धारण तथा कार्यान्वयन:** (१) मन्त्रालयको सिफारिसमा प्रदेश सरकारले प्रदेश राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी कृषि उपजको न्यूनतम समर्थन मूल्य निर्धारण गर्न सक्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम कृषि उपजको न्यूनतम समर्थन मूल्य निर्धारण गर्दा कृषि उपज उत्पादक, वितरक, उपभोक्ता, बिज्ञ समेतको सुझावका आधारमा गरिनेछ ।

परिच्छेद-८
विविध

१९. **प्रगति विवरण :** यस नियमावली बमोजिम भए गरेका कामको प्रगति विवरण कार्यालयले चौमासिक रुपमा तालुक निकायमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

२०. **अनुदानग्राहीको अभिलेख:** (१) कार्यालयले अनुदानग्राहीको अभिलेख अनिवार्य रुपमा राख्ने र सार्वजनिक गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको अभिलेख कार्यालयले वार्षिक प्रगति पुस्तिकामा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

२१. **लेखा तथा लेखापरीक्षण** : कार्यक्रम खर्चको लेखा व्यवस्थापन तथा लेखापरीक्षण प्रचलित कानून बमोजिम गर्नु पर्नेछ।

२२. **निर्देशन दिन सक्ने:** यस नियमावली बमोजिम सञ्चालित कार्यक्रम कार्यान्वयनलाई पारदर्शी, जवाफदेही, व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन मन्त्रालयले कार्यालयलाई निर्देशन दिन सक्नेछ । त्यस्तो निर्देशन पालना गर्नु सम्बन्धित सबै निकायको कर्तव्य हुनेछ ।

२३. **प्रचलित कानून बमोजिम हुने:** यस नियमावलीमा लेखिएको विषयमा यसै बमोजिम र अन्य कुराको हकमा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ।

२४. **निर्देशिका वा कार्यविधि बनाउन सक्ने:** मन्त्रालयले यस ऐन र नियमावलीको अधिनमा रही आवश्यकता अनुसार निर्देशिका वा कार्यविधि बनाई लागू गर्न सक्नेछ ।

२५. **अनुसूचीमा थपघट वा हेरफेर** : प्रदेश सरकारले प्रदेश राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी अनुसूचीमा आवश्यक थपघट वा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

२६. <u>खारेजी र बचाउः</u> (१) सुदूरपश्चिम प्रदेशको कृषि विकास कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७६ र सुदूरपश्चिम प्रदेशको पशुपन्छी विकास कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि,२०७६ खारेज गरिएका छन् ।

(२) उपनियम (१) बजोजिमका कार्यविधि बमोजिम भए गरेका काम कारबाही यसै नियमावली बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।

अनुसूची-१

(नियम ६ को उपनियम (२) सँग सम्बन्धित)

<u>सूचीकृत हुन आउने बारे सूचनाको ढाँचा</u>

प्रथम पटक प्रकाशित मिति ....

यस ....मन्त्रालय/निर्देशनालय/कार्यालयको आ.व. .... को वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रमहरुमा सहभागी हुन चाहने ईच्छुक कृषक, कृषक समुह, सहकारी संस्था, व्यवसायिक फर्म/कम्पनी/ उद्यमी/व्यवसायीहरुले यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले तीस दिन भित्र तपसिलका कागजातहरु सहित तोकीएको ढाँचामा आवेदन दिई सूचीकृत हुन सम्बन्धित सबैको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

तपसिल:

<u>संलग्न कागजातहरु</u>

१. संस्था दर्ता, नविकरण प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि

२. स्थाइ लेखा नम्बर वा भ्याट दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि

३. कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि

४. लेखा परीक्षण प्रतिवेदनकोक प्रतिलिपि

५. संस्थाको निर्णयको प्रतिलिपि

अनुसूची-२

(नियम ६ को उपनियम (२) सँग सम्बन्धित)

<u>सूचिकृत गर्ने निवेदनको ढाँचा</u>

श्रीमान् प्रमुखज्यू,

....,

.... ।

विषयः सूचिकृत गर्ने बारे ।

महोदय,

तल लेखिए बमोजिमको व्यापार व्यवसाय गर्न निम्न लिखित नामको फर्म \कम्पनि \समूह \सहकारी तहाँ कार्यालयमा सूचिकृत गराउन ईच्छुक भएकोले आवश्यक कागजातहरु यसैसाथ संलग्न राखी यो निवेदन पेश गरेको छु ।

१. व्यक्ति/फर्म/संस्थाको नाम (नेपालीमा)

२. ठेगानाः जिल्ला.....................न.पा./गा.वि.स................वडा नं.........

३. मुख्य उद्धेश्यः

४ हालसम्म संचालित कार्यक्रमहरुः

५ कार्यक्रम संचालन गरेको स्थानः

६ सहभागी हुन चाहेको कार्यक्रम :

रेखात्मक सही (रेखा स्पष्ट देखिने गरी)	
दायाँ	बाँया

<u>निवेदक</u>

नाम :-

पद :-

सही :-

मिति :

सम्पर्क नं

<u>संलग्न कागजातहरु</u>

२. संस्था दर्ता, नविकरण प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि

२. स्थाइ लेखा नम्बर वा भ्याट दर्ता प्रमाणपत्र प्रतिलिपि

३. कर चुक्ता प्रमाणपत्र प्रतिलिपि

४. लेखा परीक्षण प्रतिवेदन प्रतिलिपि

५. संस्थाको निर्णय प्रतिलिपि

अनुसूची-३

(नियम ५ को उपनियम (१) को खण्ड (ङ), नियम ५ को उपनियम (२) को खण्ड (ङ) र नियम ५ को उपनियम (३) को खण्ड (ङ) सँग सम्बन्धित)

बृहत तथा विशेष कृषि उपज उत्पादन क्षेत्र छनौटको मापदण्ड

क्र.सं	कृषि उपज उत्पादन क्षेत्रको नाम	मुख्य कृषि उपज	कृषि उपज उत्पादनका लागि एकै क्लस्टरमा न्युनतम आधार	
			तराईमा (प्रति स्थानिय तह एउटै क्लष्टरमा)	पहाडमा (प्रति स्थानिय तह एउटै क्लष्टरमा)
१	खाद्यान्न, तेलहन, दलहन उत्पादन क्षेत्र	खाद्यान्न	पाँच सय हेक्टर	एक सय हेक्टर
		तेलहन तथा दलहन	तिस हेक्टर	पन्ध्र हेक्टर
२	बागबानी उत्पादन क्षेत्र	फलफुल	वीस हेक्टर	दश हेक्टर
		तरकारी, मसला बाली	बीस हेक्टर	दश हेक्टर
		आलु	तीस हेक्टर	दश हेक्टर
३	पशुपंन्छी उत्पादन क्षेत्र	उत्पादनमा रहेका पशु (गाई, भैंसी आदि)	तिन सय पशु	दुई सय पचास पशु
		बाख्रा, च्याङग्रा, भेडा	एक हजार माउ (बाख्रा, भेडा, च्याङ्ग्रा)	दुई हजार माउ (बाख्रा, भेडा, च्याङ्ग्रा)
		कुखुरा हाँस टर्की कालिज आदी	पचास हजार	बीस हजार
४	निर्यात मुलक कृषि उपज उत्पादन क्षेत्र	अलैची, अदुवा, कफी आदी	बीस हेक्टर	पन्ध्र हेक्टर
५	अन्य कृषि उपज उत्पादन क्षेत्र	स्थानीय रैथाने बाली	बीस हेक्टर	पन्ध्र हेक्टर

	(रैथाने)			
६	अन्य कृषि उपज उत्पादन क्षेत्र (प्राङगारिक)	प्राङगारिक कृषि प्रविधिको प्रयोग गरिएका बाली	बीस हेक्टर	पन्ध्र हेक्टर
७	मौरी	मह	दुई हजार मौरी गोला	एक हजार मौरी गोला
८	च्याउ	च्याउ	सय हेक्टर	पचास हेक्टर
९	माछा	माछा	दुई सय हेक्टर जलाशय वा पचास वटा बायोफ्लक टँकी	

अनुसूची -४

(नियम १४ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)

प्रस्ताव आव्हवान सम्बन्धी सूचनाको ढाँचा

प्रथम पटक प्रकाशित मिति ....

यस ....मन्त्रालय/निर्देशनालय/कार्यालयको आ.व. .... को वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार तपसिलमा उल्लेखित कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्ने भएकाले सम्बन्धित क्षेत्रका ईच्छुक कृषक, कृषक समुह, सहकारी संस्था, व्यवसायीक फर्म/कम्पनी/ उद्यमी/व्यवसायीहरुले यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ………….. दिन भित्र तोकिएको ढाँचामा आवेदन पेश गर्न हुन आह्वान गरिन्छ ।

तपसिल:

१. कार्यालयको नाम:

२. आवश्यक कागजातहरु

अनुसूची-५

(नियम १४ को उपनियम (३) सँग सम्बन्धित)

प्रस्तावको ढाँचा

१. नामः-

ठेगानाः-

सम्पर्क नं.:-

२. हाल सम्म गरेका कामको विवरणः-

सि.नं.	कामको विवरण	कति क्षेत्रफल / संख्यामा गरेको	कहिले देखि गर्दै आएको	वार्षिक उत्पादन	वार्षिक बिक्री

३. प्रस्तावित कार्यक्रमको नामः-

कार्यक्रम संचालन गरीने स्थलः

संचालज गरीने क्रियाकलापहरु

सि.नं.	क्रियाकलाप	इकाइ	परिमाण	कहिले गर्ने

कार्यक्रम संचालनका लागि आवश्यक जमीनः-

आफ्नैः भाडामाः जम्मा

४. कार्यक्रम संचालन गरीने स्थलमा भौतीक पूर्वाधारहरुः-

बिजुलीः छ छैन

सडकः छ पक्की/कच्ची छैन

५. कार्यक्रम संचालनका लागि आवश्यक उत्पादन समाग्रीहरुः-

सि.नं.	उत्पादन सामग्रीको नाम	परिमाण	पाईने स्थान	गुणस्तर

६. तालिम लिएको/नलिएको:-

सि.नं.	तालिमको विषय	तालिम अवधि	तालिम लिने ब्यक्तिको नाम	अन्य

७. लागत साझेदारी:-

८. जनशक्ति:-

सि.नं.	विवरण	संख्या	वार्षिक कार्यदिन	कैफियत
१	परिवारको सदस्य			
२	स्थाई कर्मचारी			
३	दैनिक ज्यालादारी			

९. उत्पादन विवरण:-

१०. उत्पादित वस्तुको प्रशोधन भण्डारण र बजारीकरण:-

१०.१ प्रशोधन योजनाः छ / छैन छ भने के गर्ने
१०.२ भण्डारण योजनाः कहाँ कसरी कति परिमाणमा गर्ने
१०.३ बजारीकरण योजनाः कति परिमाणमा कुन बजारमा के कति परिमाणमा बिक्री गर्ने

११. दीगोपना:-

अनुसूची-६

(नियम ८ को उपनियम (३) र नियम १६ को उपनियम (२) सँग सम्बन्धित)

लागत साझेदारी तथा सम्झौता पत्रको ढाँचा

कार्यालय………………… र……………………………………………………. बीच

……………………………………….कार्यक्रम अन्तर्गत……………………………….

योजना सञ्चालनका लागि भएको सम्झौता पत्र

कार्यालय………………… (यस पछि यस लिखतमा प्रथम पक्ष भनिने) र……………………….. (यस पछि यस लिखतमा दोस्रो पक्ष भनिने) बीच आ.व. ……… को ………………………………कार्यक्रम अन्तर्गत …………………………………… कार्यक्रम सञ्चालनका लागि तपसिलका शर्तनामाहरु तथा लागत साझेदारीको अधिनमा रहने गरी द्विपक्षीय सम्झौता गरिएको छ ।

शर्तहरु:

१. यस सम्झौता बमोजिमको कार्यक्रम सञ्चालनका लागि प्रथम पक्षले रु…………………… (अक्षेरुपी रु. …………………………….. मात्र) बेहोर्नेछ भने दोस्रो पक्षले रु………………….. (अक्षेरुपी रु. …………………………….. मात्र) बराबरको नगद, जिन्सी तथा श्रमदान जुटाउनेछ ।

२. कार्यक्रमको लागत साझेदारी तथा इष्टिमेट

क्र. सं.	विवरणर/ क्रियकालप	इकाई	परिमाण	दर	जम्मा रकम रु	कार्यालयको अनुदान रु.	आवेदकको स्वलगानी रु.
१							
जम्मा रु							

३. दोस्रो पक्षले सञ्चालन गर्ने सम्पूर्ण क्रियाकलाप प्रथम पक्षको प्राविधिक रेखदेख र निर्देशन बमोजिम गर्नुपर्नेछ ।अनुदान रकम को कार्यक्रम संचालन गर्दा सार्वजनिक खरीद ऐन तथा नियमावली बमोजिम गर्नु पर्नेछ ।प्राविधिक द्धारा लागत इष्टिमेट तयार गरी निर्माण कार्य

गर्नु पर्नेछ भने कार्य सम्पन्न भएपछि प्राविधिकद्धारा कार्य कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्नेछ ।

४. दोस्रो पक्षले कार्यक्रम सञ्चालन स्थलमा कार्यक्रम सम्बन्धि पूर्ण जानकारी झल्किने बोर्ड राख्नु पर्नेछ ।

५. प्रथम पक्षले कार्यलयको तर्फबाट संचालन गरिने सम्पुर्ण क्रियाकलाप प्रचलित कानुन बमोजम निर्माण र खरिद गरी दोस्रो पक्षलाई हस्तान्तरण गर्नेछ ।

६. प्रथम पक्षले जुनसुकै कार्यक्रमको अनुगमन तथा निरीक्षण गर्न सक्नेछ । सो क्रममा प्रथम पक्षले माग गरेको जानकारी दोस्रो पक्षले अनिवार्य रुपले उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

७. दोस्रो पक्षले सम्झौता बमोजिमको कार्य मिति…………….. भित्र अनिवार्य रुपले सम्पन्न गरी फरफारकका लागि आवश्यक कागजात प्रथम पक्ष समक्ष पेश गर्नेछ ।

८. दोस्रो पक्षले प्रथम पक्षलाई आवश्यक कागजात पेश गरेपछि प्रथम पक्षले स्थलगत निरिक्षण गरी तयार गरेको कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन र सिफारिसका आधारमा दोस्रो पक्षको बैंक खातामा वा दोस्रो पक्षको सिफारिस अनुसार समाग्री आपूर्तिकर्तालाई भुक्तानी दिनेछ । प्रथम पक्षले आफनो लागत साझेदारी अनुसार निर्माण वा खरिद गरेको संरचना तथा सामाग्री दोस्रो पक्षलाई हस्तान्तरण गर्नेछ।

९. कार्यक्रम हस्तान्तरण हुनु पर्व प्रथम र दोस्रो पक्षले संयुक्त रुपमा कार्यक्रमको सार्वजनिक सुनुवाई गराउनु पर्नेछ ।

१०. यस सम्झौतामा उल्लेखित शर्तहरु दुवै पक्षका लागि समान रुपले मान्य हुनेछन् । कुनै एक पक्षले सम्झौताको शर्तहरुको पालना नगरेमा अर्को पक्ष एकतर्फी रुपमा सम्झौता भंग गर्न स्वतन्त्र हुनेछ ।

११. यस सम्झौतामा उल्लेख भएका शर्तहरु यसै बमोजिम र उल्लेख नभएका शर्त प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछन् ।

प्रथम पक्षको तर्फबाट	**दोश्रो पक्षको तर्फबाट**
नामः	नामः
पदः	पदः
मितिः	मितिः

कार्यालयको छापः   छापः

अनुसूची- ७

(नियम १७ को उपनियम (२) सँग सम्बन्धित)

कार्यसम्पन्न प्रतिवेदनको ढाँचा

सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकार

भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय

…………………………….निर्देशनालय

……………………………………….

…………………… कार्यक्रम

कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन

योजनाको नाम   स्थान

सम्झौता मिति   कार्य सम्पन्न भएको मिति

कार्यसम्पन्न हुनुपर्ने मिति

योजनाको नाम

ठेगाना   **सम्पर्क व्यक्ति/अध्यक्षको नाम**

क्र सं	कार्यको विवरण	इकाई	इष्टिमेट अनुसार			खुद काम भएको (स्थलगत नापी अनुसार)			फरक			कै.
			परिमाण	लागत	जम्मा	प.	ला.	ज.	प.	ला.	ज.	
	जम्मा											

सम्झौता अनुसारको भौतिक परिमाणमा कार्य सम्पन्न भएको छ / छैन ।

तयार गर्ने	काम गर्ने छाप	जाँच गर्ने	सदर गर्ने

अनुसूची-८

(नियम ५ को उपनियम (१) को खण्ड (ग), नियम ५ को उपनियम (२) को खण्ड (ग), नियम ५ को उपनियम (३) को खण्ड (ग) र नियम १५ को उपनियम (२) र उपनियम (४) सँग सम्बन्धित)

क) उत्पादन सम्बन्धी कार्यक्रमहरुका लागि स्थलगत प्रमाणिकरण मूल्यांकनका आधार

क्र.सं.	मूल्याङ्कनका सूचक	अङ्कभार	प्राप्ताङ्क
१	**भौतिक क्षमता**	१६	
१.१	आवेदकको विगतको काम र प्रस्तावित कार्यक्रम बीच तालमेल	२-४	
	विगतमा गरेको काम भन्दा फरक काम प्रस्ताव गरेको	०	
	विगतको कामसँग तालमेल भई कम्तीमा १ वर्ष देखि सोही काम गर्दै आएको	२	
	विगतको कामसँग तालमेल भई कम्तीमा २ वर्ष देखि सोही काम गर्दै आएको	३	
	विगतको कामसँग तालमेल भई कम्तीमा ३ वर्ष वा सो भन्दा बढी समय देखि सोही काम गर्दै आएको	४	
१.२	भविष्यमा कार्यक्रम विस्तारका लागि संभावना रहेको	२-४	
	शुरवात नै नभएको वा शुरुवातको लागि प्रस्ताव गरेको व्यवसाय	०	
	संचालनमा रहेको र हालको उत्पादनमा २५ प्रतिशत वृद्धि गर्ने संभावना	२	
	संचालनमा रहेको र हालको उत्पादनमा ५० प्रतिशत वृद्धि गर्ने संभावना	३	
	संचालनमा रहेको र हालको उत्पादनमा १०० प्रतिशत वृद्धि गर्ने संभावना	४	
१.३	व्यवसाय अनुसार पूर्वाधारहरुको व्यवस्था (जग्गा तथा भवन आदि)	२-४	
	प्रस्तावित व्यवसायका लागि पर्याप्त जग्गा भाडामा लिएको	२	
	प्रस्तावित व्यवसायका लागि आफ्नै स्वामित्वको पर्याप्त जग्गा भएको	३	
	प्रस्तावित व्यवसायका लागि आफ्नै स्वामित्वको पर्याप्त जग्गा तथा भवन लगायतका पूर्वाधार भएको	४	
१.४	कार्यक्रम कार्यान्वयन स्थलमा बजार पँहुच पूर्वाधार व्यवस्था	४	
	कार्यक्रम स्थलमा बाटो, विद्युत, ढुवानी साधन र बजारसँग पँहुच नभएको	०	

क्र.सं.	मूल्याङ्कनका सूचक	अङ्कभार	प्राप्ताङ्क
	सम्भाव्य बजारसँग कच्ची मोटर बाटोले जोडिएको, विद्युत र ढुवानी साधन उपलब्ध हुन सक्ने	२	
	सम्भाव्य बजारसँग मोटर बाटोले जोडिएको र विद्युतको व्यवस्था रहेको	३	
	सम्भाव्य बजारसँग कालोपत्रे मोटर बाटोले जोडिएको, पर्याप्त ढुवानी साधन र विद्युत उपलब्ध हुन सक्ने	४	
२	**प्राविधिक क्षमता**	२०	
२.१	भौगोलिक र प्रावधिक उपयुक्तता	०-५	
	भौगोलिक हिसाबले अनुपयुक्त	०	
	भौगोलिक हिसाबले उपयुक्त	२	
	प्राविधिक दृष्टिकोणले आवश्यक उत्पादन सामाग्रीको उपलब्धता र गुणस्तर बारे जानकारी नभएको	०	
	प्राविधिक दृष्टिकोणले आवश्यक उत्पादन सामाग्रीको उपलब्धता र गुणस्तर बारे जानकारी भएको	३	
२.२	प्रस्तावित कार्यक्रम सम्बद्ध क्रियाकलापहमा नवीन प्रविधिहरुको समावेश	०-५	
	नवीन प्रविधिहको समावेश छैन	०	
	कम्तीमा एउटा नवीन प्रविधि समावेश	२	
	कम्तीमा दुईवटा नवीन प्रविधि समावेश	३	
	दुईवटा भन्दा बढी नवीन प्रविधि समावेश	५	
२.३	आवश्यक प्रविधि वा प्राविधिक सेवा सम्बन्धी व्यवस्था	१-५	
	प्राविधिक सेवा सम्बन्धी कुनै व्यवस्था नभएको	०	
	विभिन्न तहका सरकारका निकायवाट प्राविधिक सेवा लिने	२	
	स्थानीय श्रोत ब्यक्ति/ब्यवासायिक फार्मवाट प्राविधिक सेवाटेवाको व्यवस्था	३	
	आफै/आफ्नै श्रोतवाट प्राविधिकको व्यवस्था गरेको	५	
२.४	आवेदकले प्रस्ताव गरेको कार्यका लागि तालिम वा सोही कार्यमा काम गरेको प्रमाण	१-५	
	सम्बन्धित विषयमा ३ दिन सम्मको तालिम लिएको	२	
	सम्बन्धित विषयमा ७ दिन सम्मको तालिम लिएको/अरुको फार्ममा एकवर्षसम्म सोही काम गरेको	३	

क.सं.	मूल्याङ्कनका सूचक	अङ्कभार	प्राप्ताङ्क
	सम्बन्धित विषयमा ७ दिन भन्दा बढीको तालिम लिएको/अरुको फार्ममा एकवर्ष भन्दा बढी सोही काम गरेको	५	
३	**वित्तिय क्षमता**	३०	
३.१	**प्रस्तावित कार्यक्रमका लागि प्रस्तावकले आफ्नै श्रोतबाट लगानी जुटाउन सक्ने**	३०	
	प्रस्तावित कार्यक्रमका लागि प्रस्तावकले आफ्नो श्रोत र बैक तथा वित्तिय संस्थाबाट लगानी जुटाउन सक्ने	२५	
	प्रस्तावित कार्यक्रमका लागि प्रस्तावकले बैक तथा वित्तिय संस्थवाट मात्र लगानी जुटाउन सक्ने	१५	
	प्रस्तावित कार्यक्रमका लागि प्रस्तावकले आवश्यक लगानी बारे कुनै योजना उल्लेख नगरेको	५	
४	**संस्थागत क्षमता**	५	
	व्यवसायिक क्रियाशिलता छैन	०	
	स्थापना भएको एक वर्षमात्र भएको	१	
	स्थापना पश्चात दुई वर्षयता निरन्तर कारोवार गरेको	२	
	स्थापना पश्चात तीन वर्षयता निरन्तर कारोवार गरेको	३	
	स्थापना पश्चात तीन वर्षयता निरन्तर कारोवार गरेको तथा कारोवारको अभिलेख समेत राखेको	५	
५	**रोजगारी सिर्जना तथा आयस्तरमा सुधार**	५	
	प्रस्तावक र प्रस्तावकको परिवारलाई मात्र रोजगारी उपलब्ध हुने	१	
	समुदायमा रहेका अन्य ब्यक्तिहरुका लागि दैनिक ज्यालादारीमा रोजगारी सिर्जना हुने	२	
	समुदायमा रहेका अन्य ब्यक्तिहरुका लागि दैनिक ज्यालादारीमा र मासिक पारिश्रमिक दुवै रोजगारी सिर्जना हुने	३	
	दैनिक ज्यालादारीमा र मासिक पारिश्रमिकका अतिरिक्त स्थानीय समुदायलाई अन्य सहयोग उपलब्ध गराउने क्रियाकलाप प्रस्ताव गरेको	५	
६	**प्रस्तावित कार्यक्रमले कृषि/पशुपन्छी व्यवसायिकरणमा पार्ने प्रभाव**	१०	
	उत्पादित वस्तुले आन्तरिक बजारमा आपुर्तिमा सहयोग पुर्याउने	२	
	उत्पादित वस्तुले कृषि/पशुपन्छीको व्यवसायिकरणमा सहयोग पुर्याउने	४	

क्र.सं.	मूल्याङ्कनका सूचक	अङ्कभार	प्राप्ताङ्क
	उत्पादित वस्तुले व्यवसायिकरणमा र आयात प्रतिस्थापन दुवैमा सहयोग पुर्याउने	६	
	उत्पादित वस्तुले व्यवसायिकरणमा र निर्यात प्रवर्द्धन दुवैमा सहयोग पुर्याउने	१०	
७	**उत्पादित वस्तुको प्रशोधन, भण्डारण तथा बजारिकरण योजना**	८	
	कुनैपनि नभएको	०	
	उत्पादित वस्तुको बजारीकरणका लागि खरिदकर्ता पहिचान गरेको	२	
	उत्पादित वस्तुको भण्डारण तथा खरिदकर्ता पहिचान गरी बजारिकरण योजना समावेश भएको	४	
	उत्पादित वस्तुको प्रशोधन,भण्डारण तथा बजारीकरणका लागि खरिदकर्तासँग औपचारिक रुपमा खरिद सम्झौता गरेको	६	
	उत्पादित वस्तुको प्रशोधन, भण्डारण तथा बजारिकरण आफैले गर्ने	८	
८	**दलित, एकल महिला, मुक्त हलिया/कमैया, सिमान्तकृत बर्ग, बिदेश बाट फर्केका युवा लगायत लक्षित बर्ग**	६	
	जम्मा	१००	

ख) भौतिक पुर्वाधार लागि स्थलगत प्रमाणिकरण मूल्यांकनका आधार

क्र.सं.	मूल्याङ्कनका सूचक	अङ्कभार	प्राप्ताङ्क
१	**भौतिक क्षमता**	१६	
१.१	आवेदकको विगतको काम र प्रस्तावित कार्यक्रम बीच तालमेल	२-४	
	भौतिक पूर्वाधारका लागि प्रस्ताव गरेको वस्तु उत्पादन नहुने क्षेत्र	०	
	भौतिक पूर्वाधारका लागि प्रस्ताव गरेको वस्तु आंशिक उत्पादन हुने क्षेत्र	२	
	भौतिक पूर्वाधारका लागि प्रस्ताव गरेको वस्तु प्रर्याप्त उत्पादन हुने क्षेत्र	४	
१.२	भविष्यमा कार्यक्रम विस्तारका लागि संभावना रहेको वा नरहेको	०-४	
	भौतिक पूर्वाधारका लागि प्रस्ताव गरेको वस्तुको उत्पादन बृद्धि संभावना नरहेको	०	
	भौतिक पूर्वाधारका लागि प्रस्ताव गरेको वस्तुको स्थानीयस्तरमा नै उत्पादनमा बृद्धि गरी पूर्वाधार संचालनको संभावना	४	

क्र.सं.	मूल्याङ्कनका सूचक	अङ्कभार	प्राप्ताङ्क
१.३	व्यवसाय अनुसार पूर्वाधारहरुको व्यवस्था (जग्गा तथा भवन आदि)	१-४	
	प्रस्तावित व्यवसायका लागि प्रर्याप्त जग्गा भाडामा लिएको	१	
	प्रस्तावित व्यवसायका लागि आफ्नै स्वामित्वको प्रर्याप्त जग्गा तथा तीन फेज विजुली भएको	३	
	प्रस्तावित व्यवसायका लागि आफ्नै स्वामित्वको पर्याप्त जग्गा तथा बाटो विजुली लगायतका पुर्वाधार भएको	४	
१.४	कार्यक्रम कार्यान्वयन स्थलमा बजार पँहुच पूर्वाधार व्यवस्था	४	
	कार्यक्रम स्थलमा बाटो, ढुवानी साधन र बजारसँग पँहुच नभएको	०	
	सम्भाव्य बजारसँग मोटर बाटोले जोडिएको र विजुलीको व्यवस्था रहेको	२	
	सम्भाव्य बजारसँग कच्ची मोटर बाटोले जोडिएको, विजुलीको व्यवस्था रहेको र ढुवानी साधन उपलब्ध हुन सक्ने	३	
	सम्भाव्य बजारसँग कालोपत्रे मोटर बाटोले जोडिएको, विजुलीको व्यवस्था रहेको र प्रर्याप्त ढुवानी साधन उपलब्ध हुन सक्ने	४	
२	**प्राविधिक क्षमता**	*१०*	
२.१	भौगोलिक र प्राविधिक उपयुक्तता	०-५	
	भौगोलिक हिसाबले बाढी पहिरो तथा वातावरणिय रुपमा नकारात्मक प्रभाव गर्ने	०	
	भौगोलिक हिसाबले उपयुक्त	२	
	प्राविधिक दृष्टिकोणले आवश्यक निर्माण सामाग्रीको उपलब्धता र गुणस्तर बारे जानकारी नभएको	०	
	प्राविधिक दृष्टिकोणले आवश्यक निर्माण सामाग्रीको उपलब्धता र गुणस्तर बारे जानकारी भएको	३	
२.२	आवश्यक प्रविधि सम्बन्धि ज्ञानको व्यवस्था	१-५	
	प्राविधिक सेवा सम्बन्धी कुनै व्यवस्था नभएको	०	
	स्थानीय श्रोत ब्यक्तिवाट प्राविधिक सेवा खरीद संभावना भएको	१	
	आफै/आफ्नै श्रोतबाट प्राविधिक क्षमता विकासका लागि तालिमको व्यवस्था गरेको	३	
	आफै/आफ्नै श्रोतबाट प्राविधिकको व्यवस्था गरेको	५	
३	**वित्तिय क्षमता**	*३०*	

क्र.सं.	मूल्याङ्कनका सूचक	अङ्कभार	प्राप्ताङ्क
	प्रस्तावित कार्यक्रमका लागि प्रस्तावकले आवश्यक लगानी बारे कुनै योजना उल्लेख नगरेको	५	
	प्रस्तावित कार्यक्रमका लागि प्रस्तावकले बैक तथा वित्तिय संस्थबाट मात्र लगानी जुटाउन सक्ने	१५	
	प्रस्तावित कार्यक्रमका लागि प्रस्तावकले आफ्नो श्रोत र बैक तथा वित्तिय संस्थावाट लगानी जुटाउन सक्ने	२५	
	प्रस्तावित कार्यक्रमका लागि प्रस्तावकले आफ्नै श्रोतबाट लगानी जुटाउन सक्ने	३०	
४	**संस्थागत क्षमता**	**५**	
	व्यवसायिक क्रियाशिल नभएको	०	
	स्थापना भएको एक वर्षमात्र भएको	१	
	स्थापना पश्चात दुई वर्षयता निरन्तर कारोवार गरेको	२	
	स्थापना पश्चात तीन वर्षयता निरन्तर कारोवार गरेको	३	
	स्थापना पश्चात तीन वर्षयता निरन्तर कारोवार गरेको तथा कारोवारको अभिलेख समेत राखेको	५	
५	**रोजगारी सिर्जना तथा आयस्तरमा सुधार**	**५**	
	प्रस्तावक र प्रस्तावकको परिवारलाई मात्र रोजगारी उपलब्ध हुने	१	
	समुदायमा रहेका अन्य ब्यक्तिका लागि दैनिक ज्यालादारीमा रोजगारी सिर्जना हुने	२	
	समुदायमा रहेका अन्य व्यक्तिहरुका लागि दैनिक ज्यालादारीमा र मासिक पारिश्रमिक दुवै रोजगारी सिर्जना हुने	३	
	दैनिक ज्यालादारीमा र मासिक पारिश्रमिकका अतिरिक्त स्थानीय समुदायलाई अन्य सहयोग उपलब्ध गराउने क्रियाकलाप प्रस्ताव गरेको	५	
६	**प्रस्तावित कार्यक्रमले कृषि/पशुपन्छी व्यवसायिकरणमा पार्ने प्रभाव**	**१०**	
	भौतिक पूर्वाधारले आन्तरिक बजारमा आपुर्तिमा सहयोग पुर्याउने	२	
	भौतिक पूर्वाधारले कृषि/पशुपन्छीको व्यवसायिकरणमा सहयोग पुर्याउने	४	
	भौतिक पूर्वाधारले व्यवसायिकरणमा र आयात प्रतिस्थापन दुवैमा सहयोग पुर्याउने	६	
	भौतिक पूर्वाधारले व्यवसायिकरण र निर्यात प्रवर्द्धन दुवैमा सहयोग	१०	

क्र.सं.	मूल्याङ्कनका सूचक	अङ्कभार	प्राप्ताङ्क
	पुर्याउने		
७	**स्थानीय उत्पादकलाई प्राप्त हुने सुविधा**	१०	
	भौतिक पूर्वाधार निर्माणबाट उत्पादक किसानहरुलाई कुनै फाईदा नहुने	०	
	भौतिक पूर्वाधार उद्योगले उत्पादक किसानलाई प्रचलित दररेटमा सेवा दिने	२	
	भौतिक पूर्वाधार उद्योगले उत्पादक किसानलाई प्रचलित दररेटको तुलनामा १० प्रतिशत सम्म सस्तो सेवा दिने	४	
	भौतिक पूर्वाधार उद्योगले उत्पादक किसानलाई प्रचलित दररेटको तुलनामा २० देखि ३० प्रतिशत सम्म सस्तो सेवा दिने	६	
	भौतिक पूर्वाधार उद्योगले उत्पादक किसानलाई प्रचलित दररेटको तुलनामा ३० प्रतिशत सम्म सस्तो सेवा दिने र अन्य थप सुविधा उपलब्ध गराउने	१०	
८	**बजारीकरण योजना**	८	
	कुनैपनि नभएको	०	
	उत्पादन बजारिकरणका लागि खरिदकर्ता पहिचान गरेको	२	
	उत्पादनको भण्डारण तथा खरिदकर्ता पहिचान गरी बजारीकरण योजना समावेश भएको	४	
	उत्पादनको प्रशोधन, भण्डारण तथा बजारीकरणका लागि खरिदकर्तासँग औपचारिक रुपमा खरिद सम्झौता गरेको	६	
	उत्पादनको प्रशोधन, भण्डारण तथा बजारीकरण आफैले गर्ने	८	
९	**दलित, एकल महिला, मुक्त हलिया/कमैया, सिमान्तकृत वर्ग, बिदेश बाट फर्किएका युवा लगायत लक्षित बर्ग**	६	
	जम्मा	१००	

ग) कृषि यान्त्रिकरण कार्यक्रमहरुका लागि स्थलगत प्रमाणिकरण मूल्यांकनका आधार

क्र.सं.	मूल्याङ्कनका सूचक	अङ्कभार	प्राप्ताङ्क
१	भौतिक क्षमता	१६	
१.१	आवेदकको विगतको काम र प्रस्तावित कार्यक्रम बीच तालमेल	२-४	
	विगतमा गरेको काम भन्दा फरक काम प्रस्ताव गरेको	०	
	माग गरेको यन्त्र उपकरण सम्बद्ध कार्यमा कम्तीमा १ वर्ष देखि सोही काम गर्दै गरेको	२	
	माग गरेको यन्त्र उपकरण सम्बद्ध कार्यमा कम्तीमा २ वर्ष देखि सोही काम गर्दै गरेको	३	
	माग गरेको यन्त्र उपकरण सम्बद्ध कार्यमा कम्तीमा ३ वर्ष वा सो भन्दा बढी समयदेखि सोही काम गर्दै गरेको	४	
१.२	भविष्यमा कार्यक्रम विस्तारका लागि सम्भावना रहेको वा नरहेको	२-४	
	शुरवात नै नभएको वा व्यवसाय शुरुवातको लागि यन्त्र उपकरण प्रस्ताव गरेको	०	
	संचालनमा रहेको कार्यमा यन्त्र उपकरणको प्रयोगबाट हालको उत्पादनमा २५ प्रतिशत बृद्धि गर्ने संभावना	२	
	संचालनमा रहेको कार्यमा यन्त्र उपकरणको प्रयोगबाट हालको उत्पादनमा हालको उत्पादनमा ५० प्रतिशत बृद्धि गर्ने संभावना	३	
	संचालनमा रहेको कार्यमा यन्त्र उपकरणको प्रयोगबाट हालको उत्पादनमा हालको उत्पादनमा १०० प्रतिशत बृद्धि गर्ने सम्भावना	४	
१.३	व्यवसाय अनुसार पूर्वाधारहरुको व्यवस्था (जग्गा तथा भवन आदि)	२-४	
	प्रस्तावित यन्त्र उपकरण प्रयोगका लागि पर्याप्त जग्गा भाडामा लिएको/भाडामा लिई पशुपन्छी पालन गरेको	२	
	प्रस्तावित यन्त्र उपकरण प्रयोगका लागि आफ्नै स्वामित्वको पर्याप्त जग्गा भएको/आफ्नै स्वामित्वको पर्याप्त जग्गामा पशुपन्छीपालन गरेको	३	
	प्रस्तावित यन्त्र उपकरण प्रयोगका लागि आफ्नै स्वामित्वको पर्याप्त जग्गा तथा भवन लगायतका पूर्वाधार भएको/आफ्नै स्वामित्वको पर्याप्त जग्गा	४	

क्र.सं.	मूल्याङ्कनका सूचक	अङ्कभार	प्राप्ताङ्क
	तथा भवन लगायतका पूर्वाधारमा पशुपन्छी पालन गरेको		
१.४	कार्यक्रम कार्यान्वयन स्थलमा बजार पँहुच पूर्वाधार व्यवस्था	४	
	कार्यक्रम स्थलमा बाटो, ढुवानी साधन र बजारसँग पँहुच नभएको	०	
	सम्भाव्य बजारसँग मोटर बाटोले जोडिएको र विजुलीको व्यवस्था रहेको	२	
	सम्भाव्य बजारसँग कच्ची मोटर बाटोले जोडिएको र ढुवानी साधन उपलब्ध हुन सक्ने	३	
	सम्भाव्य बजारसँग कालोपत्रे मोटर बाटोले जोडिएको र प्रर्याप्त ढुवानी साधन उपलब्ध हुन सक्ने	४	
२	**प्राविधिक क्षमता**	२०	
२.१	भौगोलिक र प्राविधिक उपयुक्तता	०-५	
	भौगोलिक हिसाबले प्रस्तावित यन्त्र उपकरण प्रयोग गर्न अनुपयुक्त	०	
	भौगोलिक हिसाबले प्रस्तावित यन्त्र उपकरण प्रयोग गर्न उपयुक्त	२	
	प्राविधिक दृष्टिकोणले प्रस्तावित यन्त्र उपकरणको उपलब्धता र गुणस्तर बारे जानकारी नभएको	०	
	प्राविधिक दृष्टिकोणले प्रस्तावित यन्त्र उपकरणको उपलब्धता र गुणस्तर बारे जानकारी भएको	३	
२.२	प्रस्तावित यन्त्र उपकरण नवीन प्रविधिमा आधारित	०-५	
	यन्त्र उपकरण नवीन प्रविधिमा आधारित नभएको	०	
	प्रस्तावित यन्त्र उपकरणको प्रयोगवाट बाली वस्तुको उत्पादन लागत कम हुने	२	
	प्रस्तावित यन्त्र उपकरणको प्रयोगवाट उत्पादन तथा प्रशोधन दुबैमा सहयोग पुग्ने	३	
	प्रस्तावित यन्त्र उपकरणको प्रयोगवाट उत्पादन, प्रशोधन र बजारीकरणमा समेत सहयोग पुग्ने	५	
२.३	प्रस्तावित यन्त्र उपकरण संचालन तथा मर्मत संभार गर्न आवश्यक प्रविधि सम्बन्धि ज्ञानको व्यवस्था	१-५	
	प्राविधिक सेवा सम्बन्धी कुनै व्यवस्था नभएको	०	
	स्थानीय तह/प्रदेश सरकार/संघीय सरकारका निकायवाट प्राविधिक सेवा लिने	२	

क्र.सं.	मूल्याङ्कनका सूचक	अङ्कभार	प्राप्ताङ्क
	स्थानीय श्रोत ब्यक्ति/व्यवासायिक फार्मबाट प्राविधिक सेवाटेवाको व्यवस्था	३	
	आफै/आफ्नै श्रोतवाट प्राविधिकको व्यवस्था गरेको	५	
२.४	यन्त्र उपकरण संचालन तथा मर्मतका लागि तालिम वा सोही कार्यमा काम गरेको प्रमाण	१-५	
	यन्त्र उपकरण संचालन तथा मर्मतका लागि ३ दिन सम्मको तालिम लिएको	२	
	यन्त्र उपकरण संचालन तथा मर्मतका लागि ७ दिन सम्मको तालिम लिएको/ अरुको फार्ममा एक वर्षसम्म सोही यन्त्र उपकरण प्रयोगको काम गरेको	३	
	सम्बन्धित विषयमा ७ दिन भन्दा वढीको तालिम लिएको/ अरुको फार्ममा एकवर्ष भन्दावढी सोही यन्त्र उपकरण प्रयोगको काम गरेको	५	
३	**वित्तिय क्षमता**	३०	
३.१	**प्रस्तावित कार्यक्रमका लागि प्रस्तावकले आफ्नै श्रोतवाट लगानी जुटाउन सक्ने**	३०	
	प्रस्तावित कार्यक्रमका लागि प्रस्तावकले आफ्नो श्रोत र बैक तथा वित्तिय संस्थावाट लगानी जुटाउन सक्ने	२५	
	प्रस्तावित कार्यक्रमका लागि प्रस्तावकले बैक तथा वित्तिय संस्थवाट मात्र लगानी जुटाउन सक्ने	१५	
	प्रस्तावित कार्यक्रमका लागि प्रस्तावकले आवश्यक लगानी बारे कुनै योजना उल्लेख नगरेको	५	
४	**संस्थागत क्षमता**	५	
	व्यवसायिक क्रियाशिल छैन	०	
	स्थापना भएको एक वर्षमात्र भएको	१	
	स्थापना पश्चात दुई वर्षयता निरन्तर कारोवार गरेको	२	
	स्थापना पश्चात तीन वर्षयता निरन्तर कारोवार गरेको	३	
	स्थापना पश्चात तीन वर्षयता निरन्तर कारोवार गरेको तथा कारोवारको अभिलेख समेत राखेको	५	
५	**रोजगारी सिर्जना तथा आयस्तरमा सुधार**	५	

क्र.सं.	मूल्याङ्कनका सूचक	अङ्कभार	प्राप्ताङ्क
	प्रस्तावक र प्रस्तावकको परिवारलाई मात्र रोजगारी उपलब्ध हुने	१	
	समुदायमा रहेका अन्य ब्यक्तिहरुका लागि दैनिक ज्यालादारीमा रोजगारी सिर्जना हुने	२	
	समुदायमा रहेका अन्य व्यक्तिहरुका लागि दैनिक ज्यालादारीमा र मासिक पारिश्रमिक दुवै रोजगारी सिर्जना हुने	३	
	दैनिक ज्यालादारीमा र मासिक पारिश्रमिकका अतिरिक्त स्थानीय समुदायलाई अन्य सहयोग उपलब्ध गराउने क्रियाकलाप प्रस्ताव गरेको	५	
६	**प्रस्तावित कार्यक्रमले कृषि/पशुपन्छी व्यवसायिकरणमा पार्ने प्रभाव**	१०	
	उत्पादित वस्तुले आन्तरिक बजारमा आपुर्तिमा सहयोग पुर्याउने	२	
	उत्पादित वस्तुले कृषि/पशुपन्छीको व्यवसायिकरणमा सहयोग पुर्याउने	४	
	उत्पादित वस्तुले व्यवसायिकरणमा र आयात प्रतिस्थापन दुवैमा सहयोग पुर्याउने	६	
	उत्पादित वस्तुले व्यवसायिकरणमा र निर्यात प्रवर्द्धन दुवैमा सहयोग पुर्याउने	१०	
७	**उत्पादित वस्तुको प्रशोधन, भण्डारण तथा बजारिकरण योजना**	८	
	कुनैपनि नभएको	०	
	उत्पादित वस्तुको बजारिकरणका लागि खरिदकर्ता पहिचान गरेको	२	
	उत्पादित वस्तुको भण्डारण तथा खरिदकर्ता पहिचान गरी बजारिकरण योजना समावेश भएको	४	
	उत्पादित वस्तुको प्रशोधन, भण्डारण तथा बजारिकरणका लागि खरिदकर्तासँग औपचारिक रुपमा खरिद सम्झौता गरेको	६	
	उत्पादित वस्तुको प्रशोधन, भण्डारण तथा बजारिकरण आफैले गर्ने	८	
८	**दलित, एकल महिला, मुक्त हलिया/कमैया, सिमान्तकृत वर्ग, बिदेशबाट फर्किएका युवा लगायत लक्षित वर्ग**	६	
	जम्मा	१००	

अनुसूची-९

(नियम ८ को उपनियम (२), नियम ९ को उपनियम (३) र नियम १३ को उपनियम (५) सँग सम्बन्धित)

विभिन्न शीर्षकमा कार्यालयबाट प्रदान गरिने अनुदान रकम

(क)कृषि तर्फ

क्र.सं	अनुदान प्रदान गरिने शिर्षकहरु	अधिकतम अनुदान %		अनुदान रकम रु.
		निजी	समुह/सहकारी	
१.	उत्पादन समाग्री (उन्नत बीउ, श्रोत बीउ, च्याउ बीउ, तरकारी बीउ/बेर्ना, फलफूल बेर्ना, मल, सुक्ष्म तत्व, विषादी, हर्मोन, भिटामिन, कृषि चुन, मौरी घार, चाका, आदि)	५०	५०	लागत इष्टिमेट तथा कार्यक्रम बजेट अनुसार
२.	पूर्वाधार विकास (संरचना निर्माण, सिंचाई, नर्सरी, प्लाष्टिक टनेल, भकारो सुधार, कोल्ड च्याम्बर, कोल्ड स्टोर, कृषि बजार, ल्याब, स्रोत केन्द्र, कोशेली घर, प्रशोधन उद्योग, आदि)	५०	८५	
३.	कृषि यन्त्र औजार तथा उपकरण, कष्टम हायरिङ्ग	५०	५०	
४.	कृषि प्रसार कार्यक्रम (तालिम, उत्पादन/तरिका/प्रविधि/मेशिनरी प्रदर्शन, मिनिकिट, अध्ययन अनुसन्धान, कृषि तथ्यांक/बाली कटानी, जातिय परिक्षण, पाठशाला, भ्रमण, कृषि मेला प्रदर्शनी, कृषि प्रविधि सामाग्री, माटो शिविर, बाली उपचार शिविर, रोग कीरा नियन्त्रण अभियान, अन्य अभियान कार्यक्रम, दिवस, आकस्मिक बाली संरक्षण सेवा)	-	१००	
५.	कार्यालयले गर्ने कृषि समाग्री ढुवानी	१००	१००	
६.	एकल महिला लक्षित, बिपन्न तथा सीमान्तकृत समुदाय लक्षित, मुक्त कमैया/हलिया लक्षित कार्यक्रम	१००	१००	
७.	फलफूल बगैंचा स्थापना (कूल लागत अनुमानको आधारमा)	५०	५०	
८.	यस अनुसूचीमा उल्लेख नभएका अन्य स्विकृत	५०	५०	

	कार्यक्रम			

(ख) पशुपन्छी तथा मत्स्यतर्फ

क्र.सं.	अनुदान प्रदान गरिने शीर्षकहरु	अधिकतम अनुदान %		अनुदान रकम रु.
		निजी	समुह/सहकारी	
१.	पशु नस्ल सुधार कार्यक्रम (साँढे,थुमा,बोका,राँगो, आदि)	५०	१००	लागत इष्टिमेट तथा कार्यक्रम बजेट अनुसार
२.	मत्स्य भूरा वितरण	५०	५०	
३.	घाँसको बीउ, सिलिप सेट्स वितरण	५०	८५	
४.	कार्यालयले गर्ने पशुपन्छी तथा मत्स्य समाग्री ढुवानी	१००	१००	
५.	प्रसार कार्यक्रम (तालिम, प्रदर्शन, अध्ययन अनुसन्धान, पशुपन्छी तथा मत्स्य तथ्यांक संकलन, जातिय परिक्षण, पाठशाला, भ्रमण, मेला प्रदर्शनी, कृषि प्रविधि सामाग्री, शिविर, आदि)	-	१००	
६.	पशुपन्छी खोर, गोठ सुधार र फर्म जैविक सुरक्षा सुदृढीकरण	५०	७५	
७.	मासु पसल सुधार,डेरी पसल सुधार, डेरी प्रशोधन तथा चिस्यान केन्द्र सहयोग कार्यक्रम	५०	७५	
८.	छाला, हड्डी, ऊन आदि पशुजन्य उप-पदार्थमा आधारित उद्योग प्रवर्द्धन	५०	८५	
९.	पशुपन्छी तथा मत्स्य सम्बन्धी यन्त्रीकरण सहयोग	५०	५०	
१०.	पशुपन्छी तथा मत्स्य रोग निदान, उपचार नियन्त्रण र खोप सेवा (स्वीकृत कार्यक्रमको हकमा)	१००	१००	
११.	ग्रामीण कुखुरा/हाँस प्रवर्द्धन,बाख्रा/भेडा/बंगुर पालन, रेन्वो ट्राउट माछा प्रवर्द्धन कार्यक्रम	५०	८५	
१२.	रैथाने पशु अनुवांशिक श्रोत संरक्षण कार्यक्रम(गड्डी भैसी, अछामी गाई, आदि)	५०	८५	
१३.	यस अनुसुचीमा उल्लेख नभएका अन्य स्विकृत कार्यक्रम	५०	५०	

(ग) अन्य

क्र.सं	कार्यक्रमको नाम	अनुदानको मापदण्ड	अनुदान प्रतिशत वा सिमा	कैफियत
१.	कृषि ऋणको व्याजमा अनुदान	• अनुमति प्राप्त वित्तिय संस्थाहरुबाट रु १ करोड सम्मको कृषि ऋणमा	• अनुदानग्राहीले न्युनतम १% तिर्ने गरी अधिकतम ८% ब्याज अनुदान	विशेष अवस्थामा तोकिएको मापदण्ड, अनुदान प्रतिशत र सिमामा प्रदेश सरकारको निर्णय बमोजिम हेरफेर हुन सक्ने
२.	भन्सार शुल्कमा अनुदान	• कार्यालय बाट अनुमति लिई आयात गरिएको कृषि पुर्वाधारमा लागेको भन्सार शुल्कमा	• अधिकतम रु १० लाखमा नबढ्ने गरी भन्सार शुल्कको ५०%	
३.	बिद्युत महशुलमा अनुदान	• कार्यालयबाट अनुमति लिई कृषि उत्पादन कार्यमा प्रयोग गरिएको विद्युत शुल्कमा	• अधिकतम रु १ लाखमा नबढ्ने गरी बिद्युत शुल्कको ५०%	
४.	बाली तथा पशुपन्छी बिमाको प्रिमियममा अनुदान	• अनुमति प्राप्त बिमा कम्पनी र सहकारी संस्था वाट गरिएको बालि तथा पशुपन्छी विमामा	• बीमकले ५ लाखसम्मको प्रिमियममा नि:शुल्क र सो भन्दा बढीको प्रिमियममा प्रिमियमको १० प्रतिशत तिर्ने गरी प्रदेश सरकारले संघिय सरकारले प्रदान गर्ने अनुदानमा थप अनुदान दिने	